

բանին դիմացն եղած մեծ ծառոյն շուքին տակ առանձին նստաւ :

Նոյն միջոցին էր փառաւոր կերպարանօք պատկառելի էֆէնտի մի եկաւ և իւր ծառաներուն փռած գորգին վերայ բազմեցաւ : Իւր վսեմ ու ծանր հայեցուածքը պտրտցուց անգամ մի բոլորտիքը . տեսաւ մարդկանց բազմութիւնը որ համարձակ նստած որը կը խաղայր, որը ծխալամորձը ձեռքը կը ծխէր, որովհետեւ սիկարայի սովորութիւնը դեռ սկըսած չէր . պատանիք այլ իրենց ծնողաց քով պատկառանք նստած, որոնք տակաւին ոչ ծուխ քաշել գիտէին և ոչ խաղալ, այլ խաղցողները միայն կը գիտէին ու կը զբօսնուէին . ամենեւին և ոչ մէկուն հոգն էր էֆէնտիին գալուստը, և ոչ զինքը կը ճանաչէին : Իսկ Սարգսար, որ թէ բնութեամբ ազնիւ և թէ կըթուլթէ և քաղաքավարութեամբ նշանաւոր անձ մի էր, երբ տեսաւ մահմետականին պատկառելի դէմքը, և ծառաները որ պահ մի չէին դադրեր իրեն արժանաւոր յարգանքը մատուցանելէն, կռահեց իսկոյն անոր մեծ աստիճան անձ մի ըլլալը, ծնկան վերայ ելաւ բազմեցաւ, և յարգանք ընդունեց անոր գալուստը :

Սերախոյցաւ էֆէնտին իւր սըրտին մէջ և խիստ ախորժ երեւցաւ իրեն շայուն համեստ ու քաղաքավար շարժմանքը, որ յայտնի կը ցուցնէր թէ ոչ յերկիւզէ՝ այլ քաղաքակրթութեան և ազնիւ բնաւորութեան յուսով եկած յարգանք մի էր զոր իրեն կը մատուցանէր օտար տէրութեան հպատակ շայ մի, որ անշուշտ իւր սարքը կը կրէր դեղին մաշիկներն ու մետէլը, ինչպէս սովորութիւն էր այն ժամանակ : Ղանչեց էֆէնտին անոր սգույն փարթամու-

թիւնը և մտքին ճոխութիւնը, միանգամայն եւ սրտին ազնուութիւնը, կանչեց զինքը իւր քով, որ պատկառանք եւ քանի մի անգամ խոնարհութիւն ընելով ելաւ Սարգսար ու բազմեցաւ անոր գորգին վերայ :

Ի յաջորդէն :

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆՔ

ՀԱՐՑՄՈՒՆՔ ԹՈՒՄԱՆԱԿԱՆՔ

(Տես թիւ 6. էրես 94.)

Գ. Հարցման լոճոմն է, ինչիւնա՞ր 1686 :
Դ. Հարցման լոճոմն է, Հոգո՞ւստիս 3600 լիւր : Ե. Հարցման լոճոմն է, Հոգո՞ւստիս ինչիւնա՞ր 240 : Զ. Հարցման լոճոմն է, ունի՞ր հաշարոյն 150 (1) :

Հարցոմն է .

Եւ ի Սարմետի էի, յոտանի կամ սարականաց, և երթեալ յեղը գետոյն որում Լխորիանն կոչեն, տեսի երամն ձկանց, և ետու արկանելուական, և հանին զհասարակն և զեւթն երամոյն, և որ յուռկանէն զերծաւ ի թարի ընկաւ . և անցեալ գտի զնոսա իւ և է : Եւ դ, գիտեա սորաք թէ ընդ ամենայն երամն քանի ձուկն լիեալ է :

Հարցոմն Ը .

Ի ժամանակի ապստամբութեան շայոց ի Պարսից և սպանանելոյն կամ սարականին Օսուրակայ զՍուրէն, դեսպան արձակեալ ոմն յազատաց շայոց առ թագաւորն Պարսից գոյժ արկանել նմա . և գնայր աւուրն ծմլոն . և զինի ծե աւուր իմացեալ կամսարականին Օսուրակայ, հետա-

(1) Զ. Հարցման մէջն ձմեռ թիւը կարգաւ ճ և ծ :

մտիկս առաքէր զկնի ունել զնա, որք
գնային աւուրն Ձ մղոն : Արդ, գիտեա
եա թէ քանի աւուր հասանէին նմա :

Հարցումն Թ .

Որս էր Կամարականացն ի Ղէն,
և կալեալ երէ բազում, և ինձ որ
սամասն ետուն բերել վարազ մի . և
վասն զի անարի էր տեսլեամբն, կըշ
ռեցի և գտաւ փորոտին Դ մասն ա
մենայն կշռոյն, և գլուխն Ժ մասն,
ոտքն Ի, ժանիքն Դ, անձն Մ և ԺԲ լիտր :
Արդ, գիտեա թէ ընդ ամենայն քա
նի լիտր էր վարազն :

Հարցումն Ժ .

Ի ոկ (միւրեքքէս պալլը) մի կա
լան ի Մարմետի ի գետն Լըրասիս, և
ես կշռեցի զնա . և գտաւ գլուխն Դ
մասն ամենայն կշռոյն, և տուտն Ձ,
և մէջքն ճիւ լիտր : Արդ, գիտեա թէ
ընդ ամենայն քանի լիտր էր :

Հարցումն ԺԱ .

Այր մի վաճառական էանց ընդ
երիս քաղաքս, և բաժ արարին (բաժ
նեցին) յառաջնումն, և հանին զկէս
և զերեւոր (զերրորդ մասն) իրացն .
և յերկրորդ քաղաքին թուեցին զոր
ինչ ունէրն, և հանին զկէս և զերե
ւորն . և յերրորդ քաղաքին անդրէն
այլ թուեցին, և հանին զկէս և զե
րեւորն, և մինչ ի տուն եկ, մնաց
եալ էին դահեկանք ԺԱ : Արդ, գիտ
եա թէ ընդ ամենայն քանի դահե
կան ունէր :

Հարցումն ԺԲ .

Նաւակ մի առնել կամէի . և իմ
երեք դրամկունք իսկ (երեք դրամ
միայն) կային, և այլ ինչ ոչ կայր . և
ասացի ցմերձաւորս իմ . տուք ինձ մէն
մի սակաւ ինչ որ առնեմ զնաւակն :
Ոմն ետ ք կշռոյն, և ոմն զԴ, և ոմն

զԶ, ոմն զԵ և ոմն զԴԵ . և իմ առ
եալ արարի զնաւակն : Արդ, գիտեա
թէ ընդ ամենայն քանի դրամ էր նա
ւակն :

ԺԱՄԱՆԵԿԵԳՐԵԿԵՆՔ

Անցեալ թուով ծանուցած էինք
մարախներուն երեսէն սուրբ քաղա
քիս արմտեաց և կերլեաց գիներուն
յանկարծ բարձրանալը : Կր փութամբ
հիմայ ուրախութեամբ ծանուցանել
բարեպաշտ ազգայնոց թէ սղութեան
պատճառաւ տեղւոյս վաճառակա
նաց ձեռօք դուրսերէն եկած ապ
րանքները զգալի կերպով գիները ի
ջեցուցին . ցորենին չափը (5 լիտր,
կամ 11 1/3 հոխոյ) որ մինչեւ 35 դա
հեկանի կը ծախուէր, իջաւ մինչեւ
22—18 ըստ տեսակին, նմանապէս ձէ
թը . և կը յուսանք որ օր աւուր միւս
բերքերն ալ կ'աժաննան, եթէ տեղ
ւոյս կառավարութիւնը հայրաբար
հոգ տանելու եւ ամեն բանի նարչ
հաստատելու ըլլայ :

Ամսէ մի ի վեր է թէ թզենիներն
և թէ որթատնկերը սկսած են կրկին
անգամ կանանչիլ, փթթիլ, և պտուղ
ներ եւս տալ, մեծ ուրախութեամբ
ըլցնելով խեղճ պարտիզպանաց ու
այգէգործոց սրտերը . ձիթենիք միայն
մնացած են իրենց հարուածոյն ներ
քեւ ընկճեալ, և յոյս չկայ անոնցմէ
ոյս տարի . վասն զի իրենց ծաղիկն
ժամանակը իրստանցած է : Նյայգէս
ահա բնութիւնը, որ մայր է ամե
նայն բուսականաց, իւր զօրութեամբ
ըր կը փութայ վերանորոգել երկրիս
երեսը, բանալով իւր մայրական ա
մենալիր արգանդը ի սնունդ և ի մէ
խիթարութիւն մարդկան :

— Վաղաքիս ալբուսի կանոնաւոր